

پرورش تفکر منطقی کودکان

(تمرینات عملی)

طاهره بابازاده

دکتر رضاعلی نوروزی

(عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان)

محمدرضا مرادی



پارسیان

فهرست مطالب

مقدمه ۷

فصل اول

تفکر سازمان دهنده

- درس اول: بهتر نگاه کردن ۱۷
- درس دوم: ویژگی‌های اشیا ۲۹
- درس سوم: مشاهده شباهت‌ها ۳۵
- درس چهارم: مشاهده کردن تفاوت‌ها ۴۱
- درس پنجم: مقایسه کردن ۴۹
- درس ششم: طبقه‌بندی ۵۵
- درس هفتم: بررسی رابطه‌ها ۶۱

فصل دوم

تفکر خلاق

- درس اول: انعطاف پذیری و تجسم ۷۳
- درس دوم: تفکر خلاق معکوس ۸۹
- درس سوم: تکنیک چرا؟ ۹۵

۹۹	درس چهارم: داستان ناتمام
۱۰۱	درس پنجم: حل مسئله
۱۰۳	درس ششم: خلاقیت عملی
۱۰۷	درس هفتم: ارتباطات اجباری

مقدمه

یکی از مباحثی که در حال حاضر در زمینه تعلیم و تربیت مطرح شده و جایگاه مهمی را به خود اختصاص داده، آموزش تفکر به کودکان است. تغییرات گسترده و روزافزون جوامع امروزی که با گسترش بی حد و حصر دانش و اطلاعات همراه شده، نیاز به آموزش تفکر را به عنوان یک ضرورت اساسی برای تمام نظام‌های آموزشی کشورهای مختلف مطرح نموده، به طوری که پرداختن به آموزش تفکر برای نظام آموزشی کشور ما به عنوان یک امر، ضروری به نظر می‌رسد.

برای اینکه کودکان بتوانند افراد مفیدی در آینده مملکت باشند باید متفکر، خلاق، نقاد و دارای بینش علمی شوند و این امر تنها در سایه‌ی انتقال اطلاعات به ذهن شاگردان حاصل نمی‌شود، بلکه در برنامه‌های آموزشی باید روش‌هایی گنجانده شود که از طریق آنها کودکان قابلیت‌های چگونه آموختن را از طریق نظم فکری بیاموزند و در زندگی روزمره‌ی خود به کار برند و با توجه به نقش اساسی محیط‌های آموزشی و روش‌های حاکم بر آنها، باید به صورتی سازماندهی شوند که کودکان را به جای حفظ و تکرار حقایق علمی با مسائلی که در زندگی واقعی با آنها مواجه می‌شوند درگیر سازند.

اگر جامعه بخواهد با سیستم آموزشی خود موفقیتی کسب کند، نیازمند فضا سازی برای دستیابی به توانایی تفکر در سطوح بالا است. در واقع، جامعه نیازمند تفکیک واقعیت از تفاسیر، ارزیابی صحت گرایش‌های فکری و قضاوت درست بر طبق شواهد و مدارک می‌باشد. ماهیت تعلیم و تربیت با توجه به مفهوم صحیح آن، هدایت جنبه‌های مختلف فرد یا رشد قوه قضاوت صحیح یا تجدید نظر در تجربیات د ر دوره‌های مختلف رشد به ویژه کودکی و دوره‌ی قبل از دبستان می‌باشد. بنابراین هدف اصلی تعلیم و تربیت باید تربیت کودکان متفکر و خلاق باشد. به خصوص در دوران پیش از دبستان که زیر بنای مهارت‌های تحصیلی بعدی می‌باشد.

کودکان را باید در همان سنین آغازین با مهارت‌های درست اندیشیدن آشنا نمود تا بتوانند در مورد موضوعات مختلف به درستی فکر نمایند. کودکان نیاز دارند تا فرایندهای تفکر را یاد بگیرند. کودکان باید به این آگاهی برسند که در مواجهه با رویدادهای مختلف